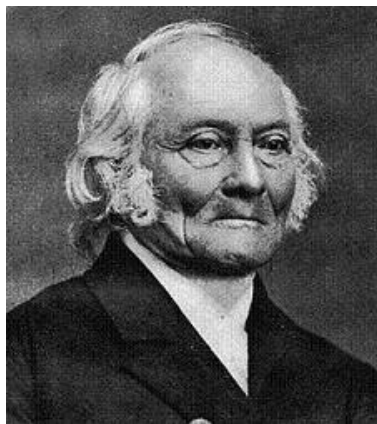

سایکوفیزیک

فوب برای این که این اسم چرید را هضم کنیم، بیایید با یک مثال شروع کنیم؛ فرض کنید می‌خواهید کیفیتان را برای مدرسه آماده کنید، و باید چهار کتاب ضممت چند صد صفحه ای را به همراه داشته باشید. نگاه تان می افتد روی کمیک بتمنی که روی تفت تان افتاده، و هنوز فرصت نکرده اید بفوانیدش. با فود میکوییر که توی راه وقت دارم بفوانمش، همچنین امروز به قدری کیفم سنگین هست که شاید اصلا مس نکتم که چیزی به آن اضافه شده! به این فکر میکنید که اگر کیفیتان خالی بود شاید چنین تصمیمی نمیگرفتید، چون سنگینی اش میتواندست ازتقتان کند.

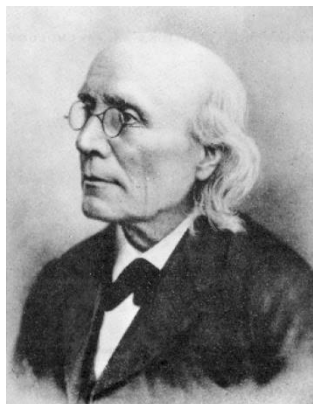

ایشان آقای وبر (Ernst Heinrich Weber) است (تترسیر، میکویئر قلب مهربانی داشته). آقای وبر هم، مثل شما متوجه این قضیه شده بود، که اگر به وزنه ای، وزنه ای کوچک تر اضافه شود، برای این که فرد بتواند تشخیص دهد که وزن وزنه بیشتر شده، حداقل وزن وزنه کوچکتر، به وزن وزنه بزرگتر بستگی دارد. پس برای این که بتواند این ارتباط را به صورت کمی (عددی) بررسی کند، آزمایشی طراحی کرد.

به نظرتان برای این آزمایش به چه چیز هایی نیاز داریم؟ درست است! وزنه های سنگین مان، که از اینجا وزنه های پایه صدایشان میکنیم (آقای وبر وزنه های 100، 50، ... تا 500 گرمی، یعنی 10 وزنه تهیه کرد). وزنه های سبک تری هم نیاز داریم، که همان هایی هستند که به سنگین ها اضافه میشوند تا ببینیم که فرد متوجه افزایش وزن شده یا نه (آقای وبر وزنه های 2، 4 تا 10 گرمی، یعنی ده وزنه دیگر هم آماده کرد). یک جعبه ای، چیزی هم می‌خواهیم که این وزنه ها را بگذاریم داخلش و به دست فرد بدهیم، که وزنه هارا نبیند (و این جعبه باید تا جای ممکن سبک باشد تا تاثیری روی وزن نگذارد). و البته تعدادی آدم مهربان، که آزمایش مان را رویشان انجام دهیم.

فوب آقای وبر رفت و با همه این ها برگشت. برای آزمایشش، در هر ممله یا آزمون (trial)، دو بار جعبه ای به دست راست افراد میداد (به نظرتان چرا نباید دو وزنه را همزمان به دو دست چپ و راست افراد داد؟ تفاوت در حساسیت هر دست فرد؟ باز هم درست است!). یکی از این جعبه ها، فقط وزنه پایه داشت، و دیگری وزنه پایه به همراه وزنه سبک تر. به نظرتان ترتیب دادن وزنه های سنگین و سبک در هر آزمون به فرد چگونه باید باشد؟ آخرین، به صورت تصادفی. چون ممکن است الگوی که انتظاب میکنیم، روی پاسخ های فرد اثر نگذارد. پس در هر آزمون، دو بار جعبه ای به فرد میدهیم، و بعد از او میبرسیم که از نظرش، کرام جعبه سنگین تر بود.

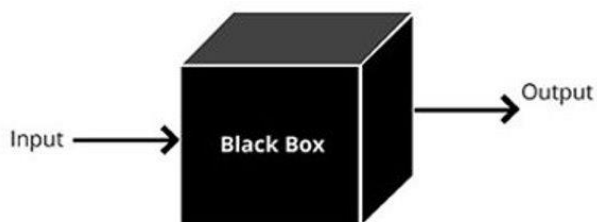
به دلایل متفاوتی، در هر آزمایش خطا های متعددی وجود دارد. برای این که اثر این خطا ها را در نتیجه کلی، تا آتنبایی که میتوان کم رنگ تر کرد، باید آزمایش را چندین بار تکرار کنیم. مثلا در مورد آزمایش آقای وبر، ما 100 حالت آزمایش داریم (10 وزنه پایه * 10 وزنه سبک). اگر بفواهییم هر حالت را 10 بار هم تکرار کنیم، میشود 1000 آزمون برای هر فرد (زیاد شد نه؟). به دلیل تفاوت های فردی، نمیتوان به پاسخ های یک نفر اعتماد کرد، و باید آزمایش را روی چندین نفر انجام داد (ببینید صبر وبر بقدر بالا بوده).

آقای وبر از آزمایشش نتایج مورد نظر را گرفت، و فرضیه اش تایید شد؛ یعنی دیر که وزنی که باید به وزنه پایه اضافه شود تا فرد متوجه تفاوت وزن این دو وزنه شود، نسبتی ثابت است از وزنه پایه. بعداً انسان دیگری، به نام آقای فخنر (Gustav Theodor Fechner) که چهره اش را در این تصویر ببینید، تحلیل روابط به دست آمده از کار آقای وبر را ادامه داد و رابطه ای کمی پیچیده تر (که رفتار افراد را بهتر پیشبینی میکرد) برای میزان حس شدن محرک پیشنهاد کرد. رابطه او بیان میکند میزان حس شدن یک محرک (sensation)، ضریبی از لوگاریتم طبیعی شدت محرک (intensity of stimulus) است (علاوه مهم نیست که لوگاریتم طبیعی چیست. شما لب مطلب را دریابید). محرک، هر شیئی یا پدیده ای است که بتواند در صورت داشتن شدت مناسب، باعث ایجاد حس یا ادراکی در فرد مورد آزمایش (subject) شود.

فوب، علاوه بر حس و ادراک چیست. حس شدن یک محرک (sensation)، یعنی تشفیص داده شدن آن توسط گیرنده های حس. و ادراک (perception)، به معنای نحوه سازماندهی، برداشت و تجربه ای است که از اطلاعات حس برای فرد حاصل میشود.

BLACK BOX TESTING APPROACH

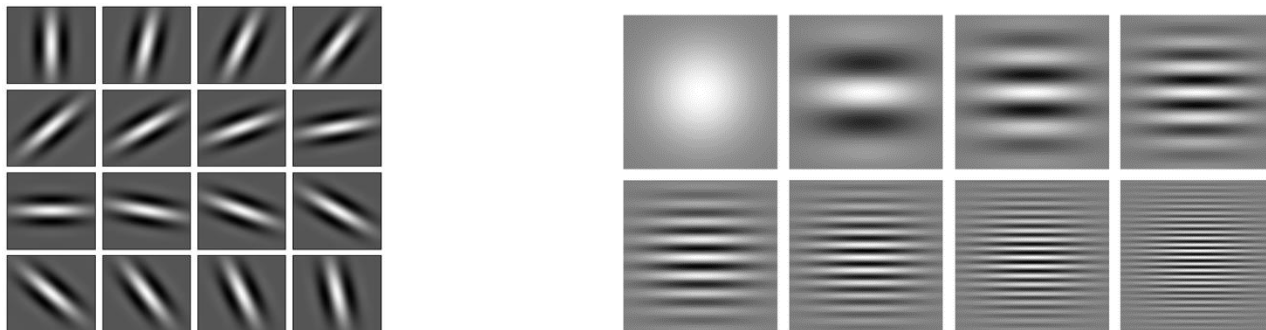
سایکوفیزیک، بررسی علمی رابطه بین محرک و حس یا ادراک است. در سایکوفیزیک، ذهن و یا کارکرد های مغز را جعبه ای سیاه در نظر میگیریم، که با مطالعه رابطه بین ورودی (محرک) و خروجی (ادراک یا حس) می‌توانیم به ویژگی های شیئی مرموز درون جعبه پی ببریم.

یک آزمایش فوب سایکوفیزیکی، مانند هر آزمایش دیگری، اول با یک سوال شروع میشود، که فوب آن سوال نتیجه مشاهده دقیق است (مانند کار دوست فوبمان آقای وبر). با داشتن سوال فوب، در حقیقت پدیده ای را برای بررسی بیشتر انتخاب میکنیم. باگزینش پدیده، در حقیقت قدم اول مان را برای طراحی آزمایش سایکوفیزیک بر میداریم، یعنی انتخاب محرک (stimulus).

دست مان در این مرحله خیلی باز است! محرک ها میتوانند در حس های مختلف باشند، مثلاً دو حس را همزمان درگیر کنند، و یا مثلاً برای گونه هایی به جز انسان ها انتخاب شوند.

معمم است که بتوانیم ویژگی های قابل اندازه گیری محرک مان را بشناسیم. در عمده آزمایش ها، ما تمام شرایط را ثابت در نظر میگیریم، و تنها متغیر مان همان ویژگی از محرک است که می‌خواهیم بررسی اش کنیم. پس لازم است همه ویژگی های محرک مان را بشناسیم تا بتوانیم همه مواردی که در آزمایش مان مورد بررسی نیستند را ثابت در نظر بگیریم!

به این شکل دقت کنید. نام این ممرك ها، *gabor* است. با توجه به حالات مختلفی که در این تصاویر میبینید، به نظرتان ویژگی های کبوتر چه میتواند باشد؟

دقیقا! زاویه خطوط مان با افق، تعداد خطوط سیاه و سفید (یا فرکانس)، و میزان شفافیت تصویر (که میتوان با آن سفتی تشفیص را تنظیم کرد).

حالا که ممرك مان را انتخاب کردیم، باید به این هم فکر کنیم سابلکت هایمان با این ممرك چه باید بکنند؟ در حقیقت، باید ببینیم چگونه میتوانیم ممرك مان را برای نمونه ها به یک سوال تبدیل کنیم. در این مرحله، در حال طراحی **آزمون (task)** آزمایش مان هستیم!

یک نوع تسکی که میتوان در نظر گرفت اینگونه است که از سابلکت مان بخواهیم زمانی که یک ممرك مشفص را تشفیص دارد، به ما پاسخ بدهد (مثلا زمانی که در وسط صفحه تماما فاکستری مانیتور، یک دایره سفید مانند شکل ظاهر شد، دکمه ای را در کیبورد فشار دهد). به این نوع تسک، **تشفیص (detection)** میگوییم.

یا مثلا میتوانیم از افراد مورد آزمایش مان بخواهیم که مقدار یک ممرك را برایمان تقمین یزند. البته در این نوع تسک، ابتدا باید برای سابلکت مان مقدار ها را تعریف کنیم! یعنی مثلا برای همان تسک دایره نورانی وسط صفحه، روشن ترین حالت را 10، کمترین درجه روشنایی را 1، و مقاریر بین این دو را با نسبت عدد دهی کنیم و به سابلکت زمان بدهیم تا مقدار ها را یاد بگیرد، حال همان دایره می آید روی صفحه و از فرد میخواهیم مقداری برای روشنایی آن تقمین بزند. به این نوع تسک ها هم، تسک **تقمین مقدار (magnitude estimation)** میگوییم.

حال ممکن است بخواهیم سابلکت مان دو ممرك را با هم مقایسه کند. مثلا در مورد همان دایره ها، مانند تصویر، دو دایره به او نشان

بریم، و از او بخواهیم مشفص کند کدام یک روشن تر است. به این نوع تسک ها هم، تسک **تشفیص (discrimination)** میگوییم.

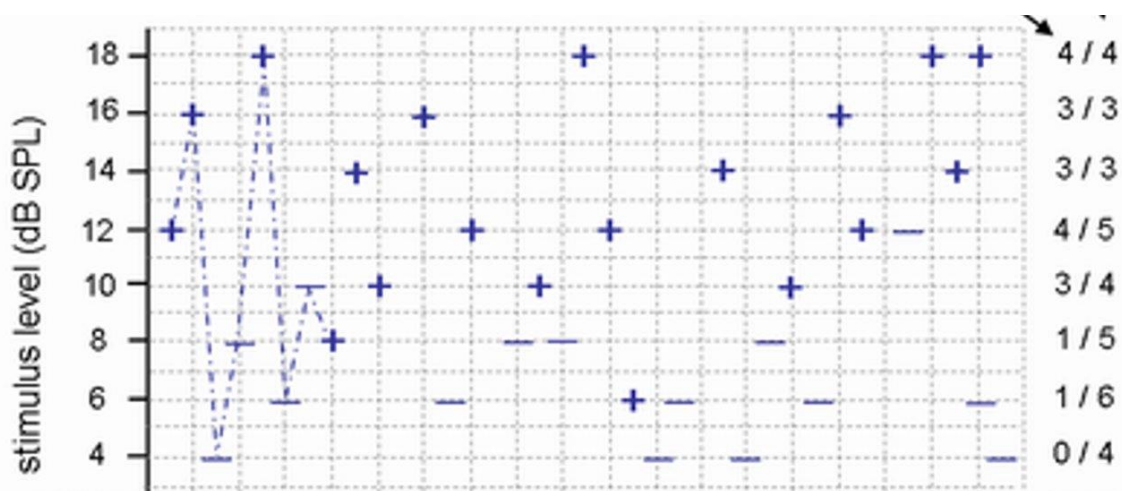
برای طراحی تسک مان میتوانیم صرفا یک سوال بله یا خیر از سابلکت بپرسیم: دایره را دیدی یا نه؟ (مثل تسک تشفیص). یا میتوانیم در تسک تشفیص مان، دو گزینه تصویر است و تصویر پپ را به فرد بدهیم، و از او بخواهیم هتما یکی از این دو گزینه را انتخاب کند. به این حالت، **two alternative forced choice** تسک میگوییم. چرا میخواهیم که هتما جواب بدهد؟ چون برای مقایسه سابلکت های مختلف، اگر تعداد سوال هایی که پاسخ داده اند متفاوت باشد، مقایسه پاسخ هایشان سفت میشود. همچنین ممکن است مثلا یک سابلکت تصمیم بگیرد از نیمه آزمایش به بعد هیچ کلام را جواب ندهد، یعنی اثر فستکی روی جواب هایش را مشاهده نخواهیم کرد، پس نمیتوان جواب او را با کسی که تمام سوال ها را پاسخ داده مقایسه نمود.

در طراحی آزمون مان، باید مواس مان به فظاهای که در جریان آزمایش میتواند پیش بیاید باشد، تا بتوانیم آن ها را به حداقل برسانیم. یکی از مواردی که قبلا راجع به آن صحبت کردیم، ثابت بودن عوامل موثر در آزمایش است (عوامل غیر متغیر مان). مثلا محیط سابلکت هایمان باید ثابت باشد، یا تا حد ممکن به هم شبیه باشد (از یکی وسط بازار آزمون بگیریم و دیگری در اتاق ایزوله). حتی در بعضی تسک ها ممکن است عواملی مانند نور محیط روی کار ما اثر بگذارند. باید توجه

کنیم که تسک مان قابل اعتماد باشد، یعنی اگر خواستیم همین آزمون را با گروه نمونه دیگری تکرار کنیم، نتایج مشابه بگیریم. همچنین تسک مان باید قابل تکرار هم باشد، یعنی اگر پژوهنده دیگری خواست کار ما را تکرار کند، به نتایج مشابهی برسد.

حالا که سوال مان را پیدا کردیم، باید ببینیم چگونه باید آن را از ساینکلت ها پرسیم. به این مرحله از طراحی تسک، **sampling method** میگوییم.

یکی از راه هایی که ممکن است سریع به ذهن برسد، انتخاب ترتیب رندوم برای آزمون هایمان است. اگر اول آزمایش مان، بعد از این که همه سوال هایمان را آماده کردیم، یک بار ترتیبشان را بر بزنیم (**randomize** کنیم)، و تا آخر با ترتیب به دست آمده پیش برویم، از روش محرک های ثابت (**method of constant stimuli**) استفاده کرده ایم. به شکل زیر توجه کنید:

به نظر تان نوع تسک این آزمایش چه چیز هایی میتواند باشد؟

سوالی که ممکن است برایتان پیش بیاید این است که فوب که پی؟ الان ما پاسخ های درست و غلط فرد را جمع میکنیم که چه بشود؟ و پاسخ ما این خواهد بود که صبر داشته باشید و عجله نکنید. کمی جلو تر میبینیم که با داده های به دست آمده از این آزمایش ها، چه میتوان کرد.

همچنین میتوان تنظیم شدت محرک را بر عهده فرد ساینکلت گذاشت! اسم این دستگاه **knob** (پیچ تنظیم) است.

قضیه از این قرار است که **knob**، یک پیچ است که فرد میتواند با پیمانندن آن، شدت محرک را تنظیم کند. مثلا

میتوانیم بگوییم انقدر صدا را زیاد کن تا بشنوی، یا آنقدر صدا را کم کن که دیگر نشنوی. به این روش که در آن تنظیم شدت محرک در دست فرد ساینکلت است، **روش تنظیم (adjustment)** میگوییم.

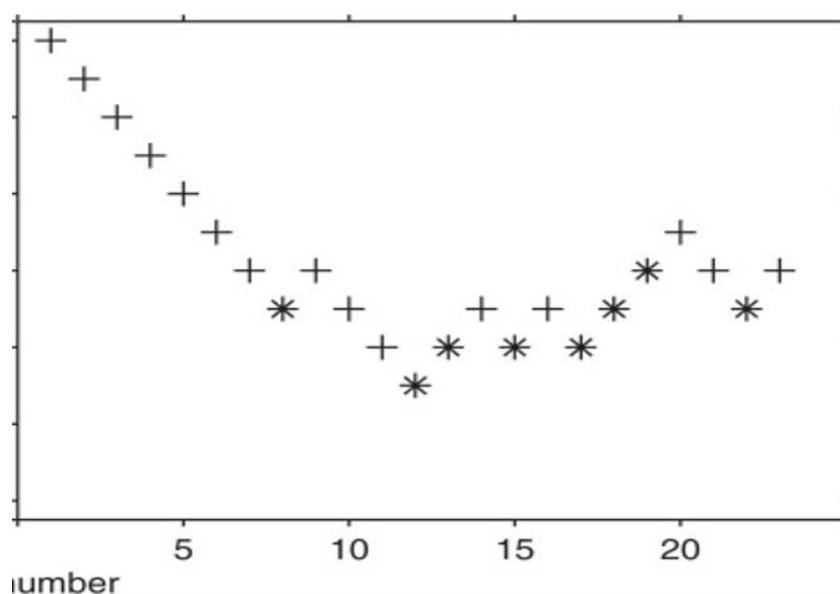
متی میتوان شدت محرک را، با توجه به پاسخ قبلی فرد ساینکلت انتخاب کرد. (بر خلاف محرک های ثابت، که ترتیب محرک ها در آن ثابت است. فکر کنم اسمش به اندازه کافی گویا بود. خیلی توضیح نمیفراست، نه؟) شکل زیر مربوط به روش **method of limits** است. ببینیم میتوایم از ساز و کار آن سر در بیاوریم:

Stimulus Intensity	A	D	A	D	A	D	A	D
9		Y						
8		Y				Y		Y
7		Y		Y		Y		Y
6		Y		Y		Y		Y
5		Y		Y		Y		Y
4	Y	Y		Y		Y		Y
3	N	Y	Y	Y	Y	Y		Y
2	N	N	N	Y	N	N	Y	Y
1	N	N	N	N	N	N	N	N
0	N		N		N		N	
-1	N		N		N		N	
-2	N		N		N		N	
-3	N		N		N		N	
-4	N		N		N		N	
-5	N		N				N	
-6	N						N	
Transition Points	3.5	2.5	2.5	1.5	2.5	2.5	1.5	1.5
Mean Threshold = 2.25								

فوب جریان در این روش اینگونه است که ابتدا، از یکی از اکسترمم های بازه (ماکزیمم شدت محرک یا مینیمم آن) شروع میکنیم. مثلا اگر از ماکزیمم بازه مان شروع کرده باشیم، ساینکت (با احتمال خیلی فویی) میتواند محرک را تشفیص دهد (یا اگر در مورد مقدار تفاوت دو محرک مقتلف است، تمایز). پس از جواب مثبت ساینکت، یک درجه میزان شدت محرک را کم میکنیم. و این روند را ادامه میدهم، تا جواب ساینکت تغییر کند (مثلا بگوید که محرکی تشفیص ندارم). حالا از پایین بازه شروع میکنیم. در این روش، نقاطی برای ما اهمیت دارند که جواب ساینکت عوض شده است.

به نظرتان الگو دار بودن سوال هایمان روی جواب ساینکت چه تاثیری میتواند بگذارد؟

روش هر ها یک نمونه تغییر یافته و کاربردی تر هم دارد. به این روش **روش پلکان (staircase method)** میگویند:

در این روش هم از یکی از اکثر هم های بازه شروع میکنیم. و تا عوض شدن نحوه پاسخ دهی ساینکت مان شدت محرک را متناسب با پاسخش تغییر میدهم. اما وقتی جریان پاسخ هایش عوض شد، به جای شروع از ابتدای بازه، از همان نقطه شدت محرک مان را بر فلاف جهت قبلی اش ادامه میدهم. اینها هم نقاط تغییر روند پاسخ نمونه (پاکرد ها) برایمان مهم اند.

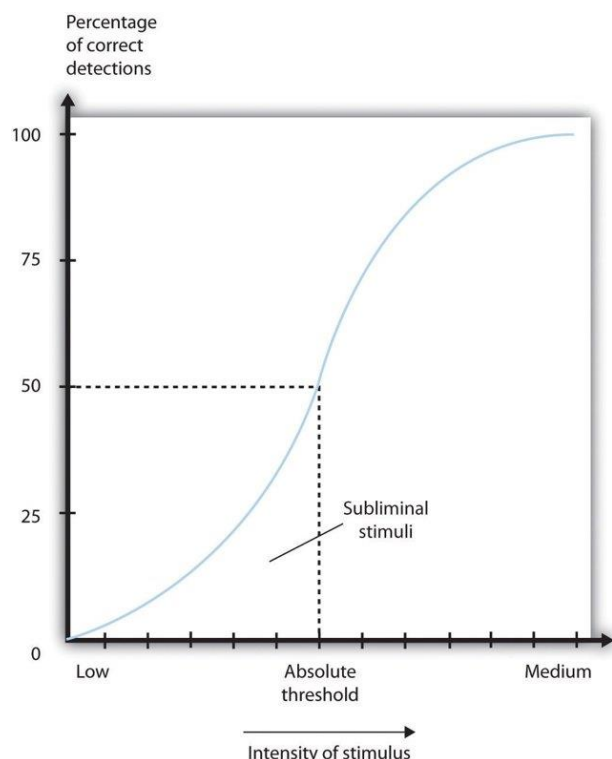
فوب فالابرویم سراغ سوالی که اول صفحه پیش پرسیدید. اطلاعات به دست آمده از آزمایشمان چیست؟ و چگونه میتوان از ان استفاده کرد؟ با **روش های اندازه گیری عملکرد (performance measurement method)**، ما میتوانیم پاسخ های ساینکت مان را بسنجیم. شدت محرک مان را هم که دیدیم چگونه میشد اندازه گیری کرد، ساینکوفیزیک هم که رابطه کمی بین این دو تاست. تمام شد رخت .):

یکی از چیز هایی که میتوان اندازه گیری کرد، **زمان پاسخ دهی (reaction time)** ساینکت هاست. مثلا درمورد تسک تشفیص مان (دایره های سفید وسط صفحه فلکستری را یادتان هست؟) میتوانیم زمانی که طول میکشد تا پس از ظاهر شدن دایره سفید روی صفحه، ساینکت دکمه را فشار دهد را به عنوان **reaction time** او اندازه گیری کنیم. به نظرتان عواملی مانند تمرین زیاد، خستگی و عوامل محیطی مواس پرت کن چه تاثیری میتوانند روی زمان پاسخ فرد بگذارند؟

یک مورد دیگر، عملکرد، یا درصد پاسخ های صحیح است (**performance**). بیایید شکل مربوط به روش محرک های ثابت را یکبار دیگر نگاه کنیم: در سمت راست این نمودار، عملکرد نمونه در هر شدتی از محرک که در سمت چپ ذکر شده، نوشته شده.

به نظر شما، بین زمان پاسخ و عملکرد چه رابطه ای وجود دارد؟ اگر روی آزمونی محدودیت زمانی بگذاریم، به نظرتان چه تاثیری روی پاسخ فرد میگذارد؟

میرسیم به بحث شیرین **مرآستانه ها (thresholds)**. مرآستانه مطلق، عبارت است از کوچک ترین شدت محرک، برای آن که در سابلیمکت ایبار حس یا ادراک کند. برای مثال، در روش مرآ ها، میتوان گفت آن نقاطی که پاسخ سابلیمکت با پاسخ قبلی اش متفاوت بود، و در روش پلکانی، پاکرد ها، نشان دهنده مرآستانه هستند (که اگر تسک مان از نوع تشفیص باشد، میشود مرآستانه مطلق). پس میتوانیم با کمی تحلیل آماری (که برای آن میتوانید از دوستانتان در کارگاه آمار، راهنمایی بگیرید) روی آن داده ها، مرآستانه را مشخص کنیم.

به نمودار روبرو توجه کنید. در محور افقی آن، شدت محرک، و در محور عمودی آن، عملکرد نمونه قرار گرفته. میبینیم که با افزایش شدت محرک، احتمال درست پاسخ دادن نمونه هم بیشتر میشود. نقطه عطف نمودار ما، مرآستانه مطلق است، که شدت آن در این نمودار، در نقطه پاسخ دهی 50% نمونه ها قرار گرفته است.

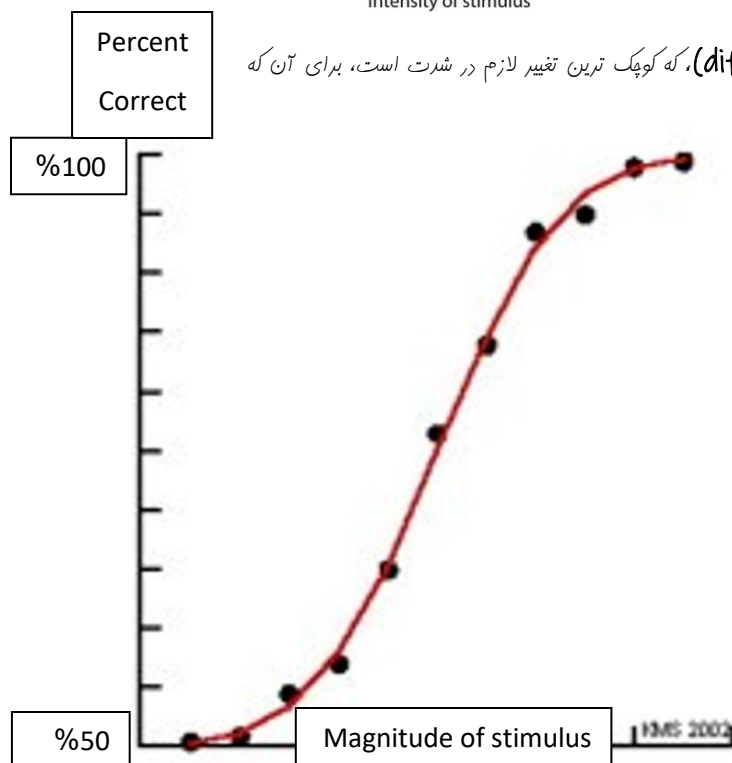
به نظرتان با دستگاه پیچ تنظیم چگونه میتوان مرآستانه مطلق را اندازه گیری کرد؟

نوعی دیگر از مرآستانه هم داریم، به نام **مرآستانه تفاوت (difference threshold, or just noticeable difference)**. که کوچک ترین تغییر لازم در شدت است، برای آن که

در تجربه حسی فرد، تغییر قابل تشفیصی ایبار شود. برای تسک های تمایز، میتوان مرآستانه تفاوت را تعریف کرد.

در یک تسک تمایز **two alternative forced choice**.

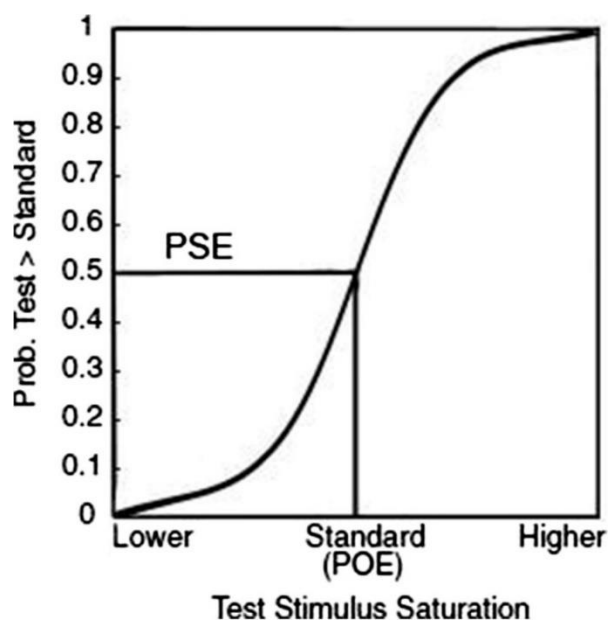
نمودار روبرو از پاسخ های سابلیمکت به دست آمده. اگر به نقطه شروع نمودار توجه کنید، میبینید که از 50% شروع میشود. در حقیقت این ویژگی نمودار مان، به نوع سوال مان برمیگردد. وقتی دو گزینه به فرد میرهیم، رنروم هم جواب برهر 50% درست انتخاب میکند دیگر! پس نقطه عطف نمودار، که همان مرآستانه تفاوت است، جایی مرود 75% عملکرد قرار میگیرد.

راستی به این نمودار هایی که در محور افقی آن شدت محرک را داریم و در محور عمود آن یکی از روش های اندازه گیری عملکرد، تابع روان سنجی (psychometric function) میگویند.

یکی دیگر از روش های اندازه گیری عملکرد، نقطه هم ارزی نسبی یا **point of subjective equality** است. این نقطه، جایی است که از نظر ساینکت، دو محرک یکسان اند. در برابر آن، نقطه هم ارزی شیئی یا **point of objective equality** قرار دارد، که در آن در حقیقت دو محرک واقعا یکسان هستند.

در حقیقت، در نقطه هم ارزی نسبی، ساینکت چون نمیتواند بین دو محرک تفاوتی قائل شود، بین آن ها رندوم انتخاب میکند، پس میتوان آن را نقطه 50٪ عملکرد دانست.

طراحی تسک سایکوفیزیک به کمک متلب و سایکتولباکس

خب در این بخش از جزوه می خواهیم به شما پیاده سازی task سایکوفیزیک با متلب (MATLAB) و سایکتولباکس (Psychtoolbox) را بررسی کنیم اما اول نیاز است کمی با نرم افزار متلب و کتاب خانه سایکتولباکس آشنا شوید.

متلب یک زبان برنامه نویسی سطح بالا بر پایه C است که در سال های اخیر محبوبیت زیادی بین محققان و مهندسانی که به برنامه نویسی صرفا به چشم یک ابزار نگاه میکنند پیدا کرده است (کریه برقی برنامه نویسان حرفه ای هنوز متلب را به دلیل ساده بودن رابط کاربری به عنوان زبان برنامه نویسی قبول ندارند و به چشم نرم افزار به آن نگاه می کنند):

به طور کلی می توان عامل محبوبیت متلب را در کتابخانه های فراوان و کاربردی آن خلاصه کرد. یکی از کتابخانه های بسیار کاربردی متلب برای طراحی تسک های روانشناسی و سایکوفیزیک کتابخانه psychtoolbox می باشد که به کمک آن میتوان تسک های دیراری و شنیداری بسیاری را بر پایه Open GL طراحی کرد و به راحتی پاسخ شفص مورد آزمایش را ثبت کرد.

* باید به این نکته توجه کنید که سایکتولباکس برنامه مجزایی نیست کتابخانه ای است که باید بر روی متلب خود آن را نصب کنید و انتظار دیرن محیط گرافیکی چریدی را بعد نصب آن نداشته باشید. تنها اتفاقی که بعد از نصب سایکتولباکس رخ می دهد اضافه شدن تعدادی دستور چرید به متلب است که در ادامه با تعدادی از این دستور ها آشنا می شوید.

شیوه نصب سایکتولباکس بر روی متلب به طور کامل در لینک زیر توضیح داده شده است.

<http://highschool.cognsc.ir/psychtoolbox-installation/>

* پس از نصب سایکتولباکس **هتما** با نوشتن دستور PsychtoolboxVersion در command window متلب از درست بودن نصب خود مطمئن شوید (در صورت درست بودن نصب باید عددی به عنوان ورژن نمایش داده شود و در صورت وجود مشکل با ارور مواجه می شوید).

* سایکتولباکس بر روی متلب ورژن قبل 2014 به درستی کار نمیکند. برای استفاده از سایکتولباکس ورژن متلب **باید** 2014 یا بعد از آن باشد.

خب حال که توانستید سفت ترین قسمت کار یعنی نصب سایکتولباکس را با موفقیت پشت سر بگذارید نوبت شروع قسمت جذاب کار یعنی برنامه نویسی است :))

برای نوشتن یک برنامه مخصوصاً طراحی یک تسک سایکوفیزیک باید قبل از درگیر شدن با دستورات یا به اصطلاح syntax ها بتوانید تک تک مراحل تسک خود را به سادگی ترین شیوه ممکن طراحی کنید تا قابل تفهیم برای کامپیوتر باشد. به این کار الگوریتم نویسی میگویند و می توان گفت مهم ترین و در عین حال جذاب ترین بخش پیاده سازی تسک است.

برای ادامه جزوه ابتدا یک تسک ساده سایکوفیزیک را با هم در نظر میگیریم و الگوریتم و کد آن را قدم به قدم طراحی میکنیم.

تسک بدین صورت است که میخواهیم به ساینکت (شفص مورد آزمایش) $gabor\ 16$ با 8 زاویه مختلف از 10 تا 80 درجه در 2 حالت متمایل به چپ و متمایل به راست نسبت به افق نشان دهیم و ببینیم در چه زاویه ای ساینکت میتواند جهت $gabor$ را تشخیص دهد. فرض میکنیم از ساینکت خواسته می شود اگر $gabor$ متمایل به راست بود غلش سمت راست (right arrow) و اگر $gabor$ متمایل به چپ بود غلش سمت چپ (left arrow) را فشار دهد.

$Gabor$ متمایل به چپ

$Gabor$ متمایل به راست

بنابراین ساینکت باید در زاویه های مختلف انحراف $gabor$ نسبت به افق تشخیص دهد $gabor$ به سمت راست متمایل است یا چپ

خب همان طور که واضح است این تسک 3 قسمت اصلی دارد؛

1. نشان دادن $gabor$ به ساینکت

2. ثبت پاسخ ساینکت

3. مقایسه پاسخ ساینکت با جهت واقعی $gabor$ و بررسی صحت پاسخ ساینکت و زمان مورد نیاز برای پاسخ دادن ساینکت

حال باید این 3 قسمت را تا حد ممکن ساده کرد و توضیح داد تا برای کامپیوتر قابل فهم شود. همواره به خاطر داشته باشید کامپیوتر نفهم ترین موجودی است که می توانید با آن سر و کار داشته باشید بنابراین تا جایی که می توانید باید تسک را ساده و شفاف سازی کنید.

اولین سوالی که ممکن است برای هر یک از شما پیش بیاید این است که تعداد $gabor$ های متمایز که می تواند به عنوان محرک مورد استفاده قرار بگیرد چند تاست؟

خب همان طور که گفته شد ما میخواهیم $gabor$ های با زاویه 10 تا 80 درجه (یعنی $10, 20, 30, \dots, 80$) درجه را به ساینکت نشان دهیم تا جهت آن را تشخیص دهد بنابراین 8 زاویه مختلف برای $gabor$ داریم و از طرف دیگر هر $gabor$ ممکن است متمایل به چپ یا راست باشد بنابراین 2 حالت نیز برای جهت $gabor$ داریم یعنی تعداد کل محرک های متمایزی که می توانیم به ساینکت نشان دهیم $2 \times 8 = 16$ محرک است.

برای طراحی این تسک نیز منطقی ترین شیوه استفاده از block design است بدین صورت که تعدادی بلوک در نظر گرفته می شود که در هر بلوک هر 16 ممرک با ترتیب تصادفی به سوابقت نشان داده می شود بنابراین تعداد بلوک ها نمایانگر تعداد تکرار هر ممرک است که هر چه بیشتر باشد نتیجه حاصل ضریب اطمینان بیشتری دارد.

* به این نکته توجه کنید که نمیتوانید به صورت تصادفی تعدادی ممرک را به سوابقت نشان دهید. در هر بلوک باید تمام ممرک ها به سوابقت نشان داده شوند و فقط ترتیب نشان دادن آن ها در هر مرحله به صورت تصادفی تغییر کند.

* به دلیل پیچیده بودن دستورات اجرا شده توسط ساینکولباکس نمیتوانید در عین نشان دادن ممرک حالت آن ممرک را بسازید. پیش از آغاز کار ساینکولباکس باید در متلب ماتریسی برای تعریف شرایط هر آزمایش تمام بلوک ها بسازید. این ماتریس به ماتریس شرایط (condition matrix) معروف است. (در باره ماتریس هر چه میفهمید بدانید از عضو حاضر در کارگاه سیگنال پیروید. تا دلتان بخوابد در کارگاه درباره ماتریس اطلاعات جمع کرده)

ماتریس شرایط برای تسک gabor ما شکلی تقریباً مشابه شکل رو به رو دارد:

Block.NO	Degree	Side	این مثالی برای ماتریس شرایط تسکی با یک بلوک است همان طور که میبینید تمام 16 حالت ممکن با ترتیب تصادفی در آن وجود دارد. اگر بفهمیم تعداد بلوک ها را اضافه کنیم باید ترتیب این 16 ردیف را دوباره رندوم کرده و با شماره بلوک 2 در زیر بلوک 1 قرار دهیم.
1	40	2	
1	60	1	
1	10	1	
1	50	1	
1	20	1	به دلیل درگیر نشدن با پیچیدگی ذخیره کردن مروف در ماتریس بهتر است برای نشان دادن جهت راست و چپ
1	50	2	کدی تعریف کنید که با آن کر جهت مشخص شود. در این مثال، جهت راست با کر 1 و جهت چپ با کر 2
1	70	1	نمایش داده شده است.
1	60	2	
1	20	2	این ماتریس باید به تعداد بلوک های ممکن ساخته شود. واضح است که در این صورت تعداد سطر های ماتریس
1	70	2	برابر (تعداد کل حالات * تعداد بلوک ها) خواهد بود و تعداد ستون ها برابر (تعداد شرایط تاثیر گزار + 1) خواهد بود
1	80	2	که آن 1 به دلیل ستون شماره بلوک است.
1	10	2	
1	30	1	
1	30	2	ساختن ماتریس شرایط برای یک تسک در حال حاضر جز انتظارات ما از شما نیست ولی به طور کلی ماتریس
1	80	1	شرایط را می توان به کمک یک حلقه for تو در تو یا روش های هوشمندانه تر همانند توزیع باینری تولید کرد.
1	40	1	در صورت علاقه می توانید درباره آن سرچ کنید و اگر شیوه جدید و ابتکاری برای آن پیدا کردید ما را نیز در جریان بگذارید ولی سافت ماتریس شرایط از سطح این جزوه فرا تر است و در این جزوه تنها استفاده از آن بررسی می شود.

فب پس نتیجه تا اینجا بدین صورت است که یک ماتریس شرایط داریم که هر سطر از ماتریس شرایط ویژگی های ممرک آن آزمایش (trial) را نشان می دهد یعنی بیان میکند در این آزمایش ممرک باید با چه زاویه ای و در چه جهتی بیاید

حال باید از خود پرسیم بعد از نشان دادن ممرک چه اتفاقی می افتد؟ آیا ممرک برای همیشه روی صفحه می ماند؟ یا پس از زمانی باید از روی صفحه ممو شود؟ به طور منطقی اگر میفهمیم سوابقت از چه درجه ای از انحراف از سطح افق را می توان تشخیص دهد باید ممرک زمان کوتاهی (به عنوان مثال 500 میلی ثانیه) روی صفحه باشد و سپس برود و پس از آن از سوابقت پرسیده شود جهت ممرک به کدام سمت بود.

فب 3 مرحله اصلی تسک یعنی نشان دادن ممرک به ساینکت، ثبت جواب ساینکت و بررسی صحت جواب ساینکت و زمان پاسگویی را به خاطر دارید؟

مرحله اول یعنی نشان دادن ممرک به ساینکت را می توان در مراحل زیر توصیف کرد؛

1. به دست آوردن زاویه و جهت *gabor* در آزمایش مورد نظر از روی ماتریس شرایط

2. نشان دادن *gabor* با شرایط به دست آمده بر روی صفحه نمایش

3. صبر کردن به مدت 500 میلی ثانیه

4. رفتن شکل از روی صفحه نمایش

فب حال که مرحله اول را انجام دارید باید به سراغ مرحله دوم یعنی ثبت پاسخ ساینکت برویم (فبر فوب؛ این مرحله ساده ترین و کوتاه ترین مرحله است!)

در این مرحله باید صبر کنیم تا ساینکت جواب دهد و ببینید ساینکت کدام دکمه از کیبورد را فشار داد و زمان پاسگویی او (فاصله زمانی میان رفتن ممرک از روی صفحه تا جواب دادن ساینکت) را مناسبه کنیم.

مرحله اول بسیار ساده است. ساینکولباکس دستوری به نام *Kbwait* به دستورات متلب اضافه می کند. وظیفه این دستور این است که کر متوقف می شود تا ساینکت دکمه ای از کیبورد را فشار دهد و سپس با کمک دستور دیگری به نام *Kbcheck* می توان کر دکمه ای که ساینکت فشار داده را نیز پیدا کرد. یکی دیگر از ویژگی های *Kbcheck* نیز این است که علاوه بر کر دکمه ای که ساینکت فشار داد تابع زمان فشار دادن دکمه را نیز برمیگرداند (تابع زمان به طور کامل در پاراگراف بعد توضیح داده شده)

در متلب دستوری به نام *GetSecs* وجود دارد. این دستور عددی را به عنوان تابعی از زمان برمیگرداند. خود این عدد معنی و مفهوم خاصی ندارد ولی می توان از آن برای پیدا کردن زمان استفاده کرد.

همان طور که درس میزنید فروبی تابع *GetSecs* با زمان متغیر است یعنی اگر الان تابع *GetSecs* را فراخوانی کنیم و 2 ثانیه بعد دوباره مقدار *GetSecs* را فراخوانی کنیم فروبی 2 عدد متفاوت خواهد بود (این کار را در متلب امتحان کنید تا به چشم خودتان ببینید!) و دوباره همان طور که پیش بینی میکنید اگر مقدار *GetSecs* را در یک لحظه بگیریم و درون یک تابع دیگر ذخیره کنیم و 2 ثانیه بعد دوباره مقدار *GetSecs* را بگیریم و مقدار آن را در یک تابع جدید ذخیره کنیم اختلاف مقدار این 2 تابع برابر 2 ثانیه خواهد بود در واقع یعنی اختلاف مقدار *GetSecs* در 2 زمان متفاوت اختلاف زمانی آن دو نقطه را نمایش می دهد.

(قبل از رفتن به ادامه بحث پیشنهاد می شود پاراگراف بالا را چند بار فوب بتوانید تا متوجه شوید زیرا درک کامل آن بسیار مهم است)

فب اگر یادتان باشد دیدیم تابع *Kbwait* صبر می کند تا ساینکت دکمه ای را روی کیبورد فشار دهد. بنابراین اگر یک بار قبل از *Kbwait* با استفاده از *GetSecs* آن عدد عجیب و غریب نمایانگر زمان را بگیریم و در یک متغیر به نام *TimeStart* ذخیره کنیم و تابع زمان لحظه پاسخ دادن نیز به کمک *Kbcheck* به دست می آید. می توان با به دست آوردن اختلاف این 2 مقدار زمان پاسگویی ساینکت یا به اصطلاح *reaction time* ساینکت را مناسبه کرد. (اگر این قسمت را خیلی فوب متوجه نشدید اشکالی ندارد. فهمیدن طرز کار *GetSecs* و *Kbcheck* نیاز به درک دستور های ساینکولباکس دارد که هنوز یار نگرفته اید. پیشنهاد می شود بعد از خواندن ادامه جزوه و هنگام مطالعه کر آپلود شده در *github* دوباره این بخش را بتوانید. آن موقع کامل متوجه مفهوم این دو دستور خواهید شد)

فب مرحله 2 یعنی ثبت پاسخ سابلکت هم تمام شد (دیرین پقدر راعت بود!) پس در الگوریتم می توان این مرحله را در مراحل زیر توصیف کرد (از آنبایی که در الگوریتم این مراحل پس از نمایش ممبرک اتفاق می افتد شماره گذاری این مراحل نیز از 5 شروع می شود)

5. ذخیره تابع زمان برای لفظه شروع پاسکلوی سابلکت

6. صبر کردن تا جواب دادن سابلکت

7. به دست آوردن کر دکمه ای از کیبرد که سابلکت فشار داده

8. مناسبه اختلاف تابع زمان در لفظه فشار دادن دکمه کیبرد با تابع زمان شروع پاسکلوی سابلکت و به دست آوردن زمان پاسکلوی

فب رسیریم به مرحله سوم و آفرین مرحله طرامی الگوریتم.

در این مرحله میفواهیم بینیم پاسخ سابلکت و زمان پاسکلوی (Reaction Time) که در مرحله قبل مناسبه شد را برای هر ترایال ذخیره کنیم.

فب اگر یارتان باشد اول جزوه گفتیم از سابلکت خواسته می شود اگر جهت gabor متمایل به راست بود فلش راست کیبرد و اگر متمایل به چپ بود فلش سمت چپ کیبرد را فشار دهد. هر دکمه از کیبرد کدی دارد که به کمک متلب می توان کر آن دکمه را پیدا کرد همچنین کر دکمه ای که سابلکت فشار داد را نیز به کمک فروبی klwait میتوانیم پیدا کنیم بنابراین می توان به راحتی به کمک متلب گفت سابلکت کدام دکمه را فشار پس می توان گفت (برای اینکه با ذخیره کردن مروف در متلب درگیر نشویم از همان منطق 1 برای سمت راست و 2 برای سمت چپ استفاده می کنیم):

اگر (سابلکت فلش راست را روی کیبرد فشار داد)

در این صورت: جهت = 1

در غیر این صورت اگر (سابلکت فلش چپ را روی کیبرد فشار داد)

در این صورت: جهت = 2

پس از این مرحله نیاز داریم این اطلاعات پاسخ سابلکت و زمان پاسکلوی (Reaction Time) را برای هر آزمایش (ترایال) در جایی ذخیره کنیم و چه جایی بهتر از همان ماتریس شرایط که در اول داشتیم!!!

بنابراین 2 ستون جدید به ماتریس شرایط اضافه می کنیم. مقدار پاسخ سابلکت را در ستون اول و زمان پاسکلوی را در ستون دوم قرار می دهیم. (یعنی ستون چهارم و پنجم ماتریس شرایط در این تسک)

فب پس یبایبر یک جمع بندری از الگوریتم بکنیم. الگوریتم تسک ما چنین شکلی دارد:

1. به دست آوردن زاویه و جهت *gabor* در آزمایش مورد نظر از روی ماتریس شرایط

2. نشان دادن *gabor* با شرایط به دست آمده بر روی صفحه نمایش

3. صبر کردن به مدت 500 میلی ثانیه

4. رفتن شکل از روی صفحه نمایش

5. ذخیره تابع زمان برای لحظه شروع پاسخگویی سابقه

6. صبر کردن تا جواب دادن سابقه

7. به دست آوردن کد کمه ای از کیبرد که سابقه فشار داده

8. مناسبه اختلاف تابع زمان در لحظه چرید با تابع زمان شروع پاسخگویی سابقه و به دست آوردن زمان پاسخگویی (Reaction Time)

9 اگر (سابقه فلش راست را روی کیبرد فشار داد)

در این صورت: جهت = 1

در غیر این صورت اگر (سابقه فلش چپ را روی کیبرد فشار داد)

در این صورت: جهت = 2

10. قرار دادن جهت پاسخ و Reaction Time در ستون چهارم و پنجم ماتریس شرایط

فب اگر به این مراحل خوب نگاه کنید میبینید یک جای کار مشکل دارد. آن هم اینکه این که این الگوریتم در حال حاضر فقط برای یک ترایال اجرا می شود و باید به نوعی خودش را به تعداد ترایال ها تکرار کند. برای این کار نیازی به استفاده از مفهومی به عنوان حلقه معین دارید.

حلقه معین که در بیشتر زبان های برنامه نویسی با نام حلقه for شناخته می شود دستورات معینی را به تعداد بار گفته شده انجام می دهد و در حالت کلی به صورت زیر تعریف می شود:

برای آ های از 1 تا n:

[دستور ها]

پایان

مقدار α که از آن به عنوان شمارنده حلقه یاد می شود به این صورت عمل می کند که در اولین باری که دستورات درون حلقه اجرا می شود مقدار α برابر 1 است در دومین بار برابر 2 و هر وقت مقدار α و N برابر شود به این معنی است که دستور های درون حلقه N بار تکرار شده اند و حلقه پایان می یابد به طور کلی هر گاه درون حلقه مقدار α برابر عددی مانند A شود بدین معنی است که دستورات درون حلقه A بار تکرار شده اند. شب مال باید با این مفهوم برفی از مراحل الگوریتم بالا را شفاف سازی کنیم:

* در مرحله 1 برای به دست آوردن زاویه و جهت $gabor$ باید به این شکل عمل کنیم:

زاویه $gabor$ در هر آزمایش در خانه واقع در سطر مربوط به آن آزمایش و ستون دوم ماتریس شرایط قرار دارد. اگر شمارنده حلقه را α فرض کنیم سطر مربوط به هر آزمایش، سطر α ام تعریف می شود (به طور منطقی نیز فرض کنیم هر سطر یک ترایال را توصیف می کند بنابراین سطر α ام، آزمایش α ام را توصیف می کند) و به همین شکل خانه واقع در سطر α ام و ستون سوم جهت ممرک آن آزمایش را توصیف می کند.

* میتوانیم مرحله 9 و 10 را به طور کلی به این شکل خلاصه کنیم:

اگر (سایکلت فلش راست را روی کیبرد فشار داد)

در این صورت: سطر α ام و ستون چهارم ماتریس شرایط = 1

در غیر این صورت اگر (سایکلت فلش چپ را روی کیبرد فشار داد)

در این صورت: سطر α ام و ستون چهارم ماتریس شرایط = 2

سطر α ام و ستون پنجم ماتریس شرایط = Reaction Time

* توجه کنید برای ترایال هایی که سایکلت پاسخ اشتباه داده زمان پاسگلویی ذخیره نمیشود

* فقط یک نکته باقی میماند تا طراحی الگوریتم تمام شود و آن انتخاب N برای تعریف حلقه است یعنی تعداد کل ترایال های ما از کجا معلوم می شود. به طور کلی اندازه ماتریس شرایط بیاگر تعداد آزمایش های ماست. اندازه ماتریس شرایط نیز همان طور که گفته شد از ضرب تعداد حالات در تعداد بلوک ها به دست می آید. ولی از آنجایی که در حال حاضر مناسبه تعداد شرایط را از شما نمیخواهیم و ماتریس شرایط به شما داده می شود می توانید با استفاده از دستور length در متلب طول ماتریس را به دست آورده و به عنوان مصدوره حلقه از آن استفاده کنید.

بنابراین نتیجه نهایی طراحی الگوریتم به شکل زیر تعریف می شود:

برای آ های از 1 تا تعداد سطر های ماتریس شرایط

1. زاویه ممرک = سطر آ ام و ستون دوم ماتریس شرایط

2. جهت ممرک = سطر آ ام و ستون سوم ماتریس شرایط

3. نشان دادن Gabor با شرایط به دست آمده بر روی صفحه نمایش

4. صبر کردن به مدت 500 میلی ثانیه

5. رفتن شکل از روی صفحه نمایش

6. ذخیره تابع زمان برای لحظه شروع پاسکویی سابقکت

7. صبر کردن تا جواب دادن سابقکت

8. به دست آوردن کر دکمه ای از کیبرد که سابقکت فشار داده

9. مناسبه اختلاف تابع زمان در لحظه جریب با تابع زمان شروع پاسکویی سابقکت و به دست آوردن زمان پاسکویی (Reaction Time)

10. اگر (سابقکت فلش راست را روی کیبرد فشار داد)

در این صورت: سطر آ ام و ستون چهارم ماتریس شرایط = 1

در غیر این صورت اگر (سابقکت فلش چپ را روی کیبرد فشار داد)

در این صورت: سطر آ ام و ستون چهارم ماتریس شرایط = 2

سطر آ ام و ستون پنجم ماتریس شرایط = Reaction Time

پایان.

شب تبریک!!! الگوریتم تسک تمام شد. دیرین فقیر شیرین و ساده بود!!!!!!

و اما قسمت شیرین و جذاب برنامه نویسی:

فب با نوشتن الگوریتم تسک شما عملاً 80 درصد کار پیاده سازی تسکی که ریزاین کردین رو انجام دادین ولی در جریاین که هنوز حتی یک خط کد هم ننزدین؛

قبل از اینکه وارد مسئله SYNTAX و کد زدن بشیم باید یک سری چیزهای اولیه در مورد ساینکولباکس رو مرور کنیم.

ساینکولباکس یک کتابخانه قوی برای طراحی تسک های دیداری و شنیداری مساب میشود که بر پایه هسته قدرتمند Open-GAL قرار دارد. اجرای دستورات ساینکولباکس به طور پیشفرض بر روی پردازنده گرافیکی کامپیوتر (GPU) طراحی شده زیرا مناسبات گرافیکی آن برای پردازنده مرکزی (CPU) بیش از حد سنگین است.

تمام دنیای ساینکولباکس به یک دستور و یک کلمه فاصله می شود: **Screen**

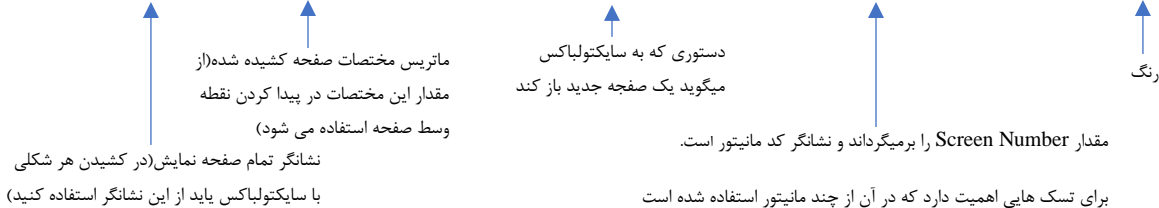
*یاد آوری: متلب **case-sensitive** است یعنی به حروف بزرگ و کوچک حساس است. در استفاده از دستور ها و نام گذاری متغیر ها به این نکته توجه کنید.

تقریباً تمام کاربرد ساینکولباکس هنگامی است که نیاز است چیزی بر روی مانیتور نمایش داده شود. ساینکولباکس به کمک دستور OpenScreen پنجره ای را باز می کند که عملاً پلی برای ورود به دنیای ساینکولباکس مساب می شود.

برای انجام کار هایی همانند باز کردن Screen، پیدا کردن نقطه وسط صفحه و .... نیاز به دستور هایی است که هر کدی برای هر تسکی بنویسید عملاً باید همین دستورات را عیناً تکرار کنید. در تمرینات شما نیز این کدهای ثابت و پیشفرض به شما داده می شود و برای انجام تمرینات کارگاه نیازی به دانستن شیوه کار و منطق هر کد را از این دستورات ندارید. بعد ها در پروژه های سایکوفیزیک نیز این کار ها را عملاً یک بار نوشته و برای هر پروژه دیگری که بخواهید می توانید کپی پیست کنید. زیرا بدون آنها در اول کد امباری است و همواره نیز به یک صورت تعریف می شوند ولی منطق کار تمام این دستورات پیشفرض در پوشه فرنس در فایل تمرینات آمده اند. مطالعه اسلایدهای این پوشه کاملاً اختیاری است ولی برای درک شیوه کار توابع ساینکولباکس به شدت توصیه می شود.

اما با این که نیازی به شیوه کار کدهای پایه ساینکولباکس نیست اما باید با سافتکار پایه نوشتن OpenWindow آشنا شوید.

```
[wPtr, screenrect] = Screen('OpenWindow', max(Screen('Screens')), [255 255 255]);
```


الگوریتم تعریف رنگ در متلب و ساینکولباکس از قاعده RGB پیروی می کند بدین معنی که برای تعریف رنگ صفحه باید یک بردار با 3 مقدار تعریف شود که مقدار اول غلظت رنگ قرمز (Red)، مقدار دوم غلظت رنگ سبز (Green) و مقدار سوم غلظت رنگ آبی (Blue) را برمیگرداند که هر کد را از این مقدار ها می تواند عددی بین 0 تا 255 باشد (نام RGB نیز از 3 حرف اول این رنگ ها می آید) به عنوان مثال `[255 0 0]` نمایانگر رنگ قرمز است

* `[0 0 0]` رنگ سیاه و `[255 255 255]` رنگ سفید را بیان می کنند (پس خودتان فکر کنید که رنگ فاکستری چیست؟ میتوانی درس خود را در متلب امتحان کنید)

اما یک دستور خاص بین این دستورات است که نیاز است دلیل وجود و شیوه کار آن توضیح داده شود و آن دستوری نیست به جز flip

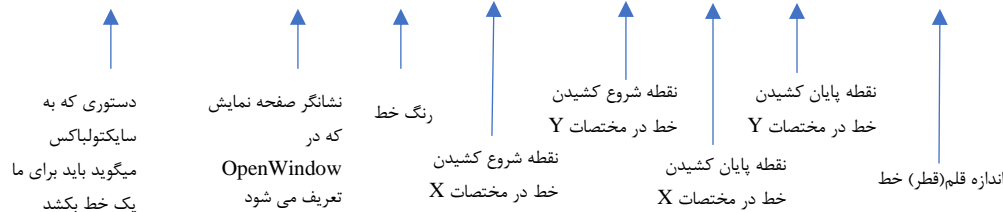
برای درک کامل دلیل استفاده از flip باید به سافتا، فیزیکی مانیتور مراجعه کرد اما به طور کلی می توان گفت مانیتور های ما refresh rate معادل 60Hz دارند یعنی به طور متوسط هر 16ms یک بار تمام پیکسل های مانیتور فرمان چرخش را دریافت می کنند و هر پیکسل رنگ چرخش می گیرد.

این بدین معنی است که اگر فرمان نشان دادن چیزی به مانیتور داده شود و فرمان باقی ماندن آن به مانیتور داده نشود، آن شکل بعد از اولین refresh یعنی 16 میلی ثانیه از روی صفحه نمایش پاک می شود! بیشتر نرم افزار ها این قابلیت را دارند که تا هنگامی که کاربر خود دستور پاک شدن شکل از روی صفحه نمایش را نرهد آن را بر روی مانیتور نگه داشته و اجازه نمی دهند تصویر از روی مانیتور حذف شود اما سایکتولباکس به صورت پیشفرض برای کشیدن شکل یا نمایش عکس چنین قابلیتی ندارد و نیاز به دستوری است که شکل را بر روی صفحه نگه دارد تا شکل کشیده شده بعد از اولین refresh از روی صفحه نرود و تا فرمان کاربر بماند. این دستور در سایکتولباکس flip نام دارد و به کمک Screen('Flip',wPtr) تعریف می شود.

بنابراین استفاده از flip بعد از کشیدن هر شکلی به کمک سایکتولباکس الزامی است زیرا در غیر این صورت شکل کشیده می شود و بعد از 16ms پاک میشود که اغلب نیز تصور می شود مشکلی در کشیدن شکل پیش آمده و پیدا کردن مشکل واقعی و رفع آن زمان زیادی می برد.

یکی از دلایل استفاده از سایکتولباکس توانایی کشیدن شکل های ممبرک های مختلف است. در نمونه که زیر کشیدن یک خط در سایکتولباکس نشان داده می شود

Screen('DrawLine', wPtr, color, fromH, fromV, toH, toV, penWidth);

کشیدن بقیه شکل ها در سایکتولباکس نیز دقیقاً همانند کشیدن خط است

در لیست زیر تعدادی از کاربردی ترین سافتا های کشیدن شکل در سایکتولباکس بیان شده است:

```
Screen('DrawLine', wPtr [,color], fromH, fromV, toH, toV [,penWidth]);
Screen('DrawArc',wPtr,[color],[rect],startAngle,arcAngle)
Screen('FrameArc',wPtr,[color],[rect],startAngle,arcAngle[,penWidth] [,penHeight] [,penMode])
Screen('FillArc',wPtr,[color],[rect],startAngle,arcAngle)
Screen('FillRect', wPtr [,color] [,rect] );
Screen('FrameRect', wPtr [,color] [,rect] [,penWidth]);
Screen('FillOval', wPtr [,color] [,rect] [,perfectUpToMaxDiameter]);
Screen('FrameOval', wPtr [,color] [,rect] [,penWidth] [,penHeight] [,penMode]);
Screen('FramePoly', wPtr [,color], pointList [,penWidth]);
Screen('FillPoly', wPtr [,color], pointList [, isConvex]);
Screen('DrawDots', wPtr, xy [,size] [,color] [,center] [,dot_type]);
Screen('DrawLines', wPtr, xy [,width] [,colors] [,center] [,smooth]);
```

توجه کنید مقادیری که درون ' ' هستند باید عیناً همان چیزی که اینجا نوشته شده(با رعایت حروف بزرگ و کوچک) نوشته شود و بقیه متغیر ها باید مقدار بگیرند یعنی مثلاً برای رنگ مقداری در سیستم RGB یا برای مختصات عددی در مختصات صفحه نمایش ارائه شود

فب دستور دیگری که باید با آن آشنا شوید دستور `imread` است که عکس را دریافت می کند و در سائکتولباکس نشان می دهد. به عنوان مثال برای تسکی که طراحی کردیم کشیدن `Gabor` با سائکتولباکس ممکن است ولی کار راحتی نیست. فرض کنید شما عکس `Gabor` را در اینترنت پیدا کرده اید و میفواهد به جای کشیدن `Gabor` از عکس آن استفاده کنید بنابراین نیاز به وارد کردن عکس به محیط متلب و استفاده از آن در سائکتولباکس است. به این شکل:

```
faceData = imread('sadface.jpg');----->jpeg خواندن یک عکس فرض با فرمت
faceTexture = Screen('MakeTexture',wPtr,faceData);----->تبدیل عکس خوانده شده به فرمت قابل نمایش در سائکتولباکس
Screen('DrawTexture',wPtr,faceTexture);----->کشیدن عکس در سائکتولباکس
Screen('Flip',wPtr);----->فلیپ معروف (!) برای باقی ماندن عکس بر روی صفحه
```

فب دیگر تقریباً تمام دستوراتی که ساختار آن ها نیاز به توضیح داشت را یاد گرفته اید. حال بیاید که تسک `Gabor` خودمان را پیاده کنیم

*فرض میکنیم تمام `gabor` ها را به صورت عکس ورودی گرفته ایم و `texture` آن ها درون 2 آرایه به نام های `gabor right` و `gabor left` (متماایل به راست) و `gabor left` (متماایل به چپ) قرار داده ایم که هر یک از این آرایه ها 8 خانه دارد و شامل `gabor` ها با زاویه خاص است یعنی در خانه اول `gabor` با زاویه 10 درجه، در خانه دوم `gabor` با زاویه 20 درجه و ... بنابراین میتوان نتیجه گرفت مفرک با زاویه R درجه در خانه $R/10$ ام آرایه قرار دارد.

دستور آخری هم که باید با آن آشنا شوید دستور `WaitSecs` است که به میزان مشخصی صبر می کند و سپس کد را ادامه می دهد به عنوان مثال

`WaitSecs(0.5)` نیم ثانیه معادل 500 میلی ثانیه صبر کرده و سپس کد فط بعد را اجرا می کند

فب هر پیزی که برای دیزاین یک تسک سایکوفیزیک نیاز بود را یاد گرفته اید. الان می توانید با کمی سرچ در گوگل خودتان که تسک `Gabor` را به راحتی طراحی کنید ولی ما فایل کامل که تسک را در لینک زیر به همراه توضیحات فینگیلیشن (از آنجایی که گامنت گذاشتن در کد به فارسی سفت است و خواندن گامنت انگلیسی برای هر فط ممکن است برای شما سفت باشد) برایتان قرار داده ایم. ولی پیشنهاد می شود فتما سعی کنید در کنار دیدن آن کد، خودتان نیز کد را دوباره در متلب بنویسید تا در کار با آن روان شوید

لینک که تسک `Gabor`:

<https://github.com/CNCH-Psychophysics/CNCH-Code>

راه های ارتباط:

فب فیلی ممنون که تو این جزوه همراه ما بودین. هر سوالی مرتبط با جزوه و کلا سایکوفیزیک داشته باشید میتونین از طریق ایمیل های زیر با ما در ارتباط باشید.

(پاسفی برای تمام سوالات شما:) tara.ghafari@gmail.com

(سایکوفیزیک) soroshsamiei.2000@gmail.com

(سائکتولباکس و برنامه نویسی) aryan@zoroufi.com